Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
Г-Н N. JÄÄSKINEN
представено на 29 ноември 2012 година[1]

Дело C-228/11

Melzer
срещу
MF Global UK Ltd

(Преюдициално запитване, отправено от Landgericht Düsseldorf (Германия)

„Съдебна компетентност по граждански и търговски дела — Тълкуване на член 5, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 44/2001 — Специална компетентност в областта на деликтната отговорност — Трансгранично участие на няколко лица в едно и също деяние, за което се твърди, че е причинило вреди — Евентуална възможност за установяване на компетентност на юрисдикция на държава членка по отношение на ответник с местоживеене в друга държава членка въз основа на мястото на извършване на пораждащото вредата действие от предполагаем съизвършител или съучастник, срещу който не е предявен иск за обезщетение на вреди“

I – Въведение

1. Преюдициалното запитване на Landgericht Düsseldorf (Германия) се отнася до тълкуването на член 5, точка 3 от Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела[2], и по-конкретно до определението за „място, където е настъпило вредоносното събитие“, по смисъла на предвиденото в този текст правило за определяне на компетентността в областта на деликтната отговорност, когато се предполага, че съставните елементи на такова събитие са настъпили в две различни държави членки, както и само на територията на една от тях.

2. Тъй като е сезирана с иск за деликтна отговорност с трансграничен характер, запитващата юрисдикция иска, за да определи компетентността си ratione loci за разглеждането му, да установи дали срещу едно от предполагаемите лица, отговорни за причиняването на твърдените вреди, което е с местоживеене в държава членка[3], може да се предяви иск пред съд на друга държава членка по мястото, където съучастник или съизвършител е причинил вредата, въпреки че същият не е ответник по иска.

1 — Език на оригиналния текст: френски.

2 — ОВ L 12, 2001 г., стр. 1.

3 — В съответствие с член 1, параграф 3 от Регламент № 44/2001 под „държава членка“ в настоящото заключение се разбират всички държави — членки на Европейския съюз, с изключение на Кралство Дания.

3. Съгласно акта за преюдициално запитване Landgericht Düsseldorf предлага на Съда да утвърди нов критерий за определяне на компетентност, който би предоставил на ищеца допълнителна възможност[4] спрямо основната алтернатива, произтичаща от установеното от дълго време разграничение в съдебната практика при настъпване на различни места на увреждащите събития — между мястото на настъпване на вредата и мястото на пораждащото вредата събитие[5], — а именно критерий, изведен от мястото на деянието на друг извършител на вредоносното деяние, различен от ответника, съгласно правило, което съществува в германското вътрешно право[6].

4. Настоящото дело разкрива отново склонността на някои юрисдикции на държави членки да приемат, че Регламент (ЕО) № 44/2001 може да се тълкува при отчитане на националноправни особености, на които Съдът е приканен да признае трансграничен ефект[7] въпреки основополагащото унифициращо призвание на този нормативен акт от правото на Съюза. Освен изключителната му важност от теоретична гледна точка, въпросното дело изглежда също трябва да има значително отражение в практически план с оглед на обстоятелствата, представени на Съда от страните[8].

II – Правна уредба

5. От съображение 2 от Регламент № 44/2001 следва, че той има за цел да установи в интерес на доброто функциониране на вътрешния пазар „разпоредби[…] за уеднаквяване на правилата за конфликт на юрисдикции по граждански и търговски дела […]“.

6. В съображение 11 от същия регламент се посочва, че „[п]равилата за компетентността трябва да са във висока степен предвидими и основани на принципа, че компетентността по правило се основава на местоживеенето на ответника и винаги трябва да е налице на това основание, освен в няколко ясно определени ситуации, когато основанието на спора или автономията на страните изисква или предполага различен [критерий на привързване]“.

7. Съображение 12 от същия регламент предвижда, че „[н]аред с местоживеенето на ответника трябва да съществуват алтернативни основания за компетентност, които са основани на тясна връзка между съда и [правния спор] или с оглед да се улесни доброто [правораздаване]“.

8. Съображение 15 от същия регламент посочва, че „[в интерес на] хармоничното упражняване на правосъдие е необходимо да се минимизира възможността от едновременни производства и да се гарантира, че в две държави членки няма да се произнасят противоречащи си съдебни решения […]“.

4 — Възможност, квалифицирана от запитващата юрисдикция като „алтернативен критерий на привързване“.

5 — С Решение от 30 ноември 1976 г. по дело Bier (21/76, Recueil, стр. 1735, точка 19) се въвежда разграничение между „мястото на настъпване на вредата“ и „мястото на настъпване на събитието“, което е причинило вредата, напомнено наскоро в Решение от 25 октомври 2012 г. по дело Folien Fischer и Fofitec (C-133/11, точка 39 и цитираната съдебна практика).

6 — Запитващата юрисдикция се позовава на понятието „wechselseitige Handlungsortzurechnung“, което в свободен превод на френски език би съответствало на „imputation réciproque du lieu de l’acte dommageable“ [реципрочна отговорност по мястото на вредоносното деяние].

7 — В този смисъл Bundesgerichtshof предлага на Съда да постанови, че такъв „negative Feststellungsklage“ (отрицателен установителен иск), познат в германското вътрешно право, попада в приложното поле на член 5, точка 3 от Регламент (ЕО) № 44/2001, докато френският касационен съд е отправил запитване дали „клаузата за подсъдност[…], уговорена в поредица от сключени в Общността договори между производител на стока и купувач на основание член 23 от Регламент [№ 44/2001], има действие […] по отношение на вторичния приобретател“, така както това е допустимо съгласно вътрешното френско право. По тези въпроси вж. заключението, което съм представил по дело Folien Fischer и Fofitec, по което е постановено посоченото по-горе решение, както и заключението ми по дело Refcomp (C-543/10), все още висящо пред Съда.

8 — Всъщност в съдебното заседание представителят на MF Global UK Ltd (наричано по-нататък „MF Global UK“) изтъква, че отговорът на Съда е особено очакван, тъй като голям брой борсови агенти са обвинени по такъв тип дела, като уточнява, че в неговата адвокатска кантора има около 150 текущи дела със същия предмет на спора, като този по главното производство.

9. Правилата, относими към компетентността, се съдържат в глава II от Регламент № 44/2001.

10. Член 2, параграф 1 от същия регламент, който се съдържа в раздел 1, озаглавен „Общи разпоредби“, на глава II, гласи:

„При условията на настоящия регламент, искове срещу лицата, които имат местоживеене в държава членка, независимо от тяхното гражданство, се предявяват пред съдилищата на тази държава членка“.

11. Член 3, параграф 1 от същия регламент, съдържащ се в същия раздел, предвижда, че „[с]рещу лица, които имат местоживеене в държава членка, могат да бъдат предявявани искове в съдилищата на друга държава членка само при съблюдаване на правилата, установени в раздели 2—7 от настоящата глава“.

12. Член 5, точки 1 и 3 от Регламент № 44/2001, включен в раздел 2 на глава II относно „Специална компетентност“, предвижда:

„Срещу лице, което има местоживеене в държава членка, може да бъде предявен иск в друга държава членка:

1) а) по дела, свързани с договор — в съдилищата по мястото на изпълнение на въпросното задължение;

б) за целите на настоящата разпоредба и освен ако не е договорено друго, мястото на изпълнение на въпросното задължение е:

— в случая на продажба на стоки, мястото в държава членка, където съгласно договора са доставени стоките или е трябвало да бъдат доставени,

— в случая на предоставяне на услуги, мястото в държава членка, където съгласно договора услугите са били предоставени или е трябвало да бъдат предоставени;

в) ако не се прилага буква б), тогава се прилага буква а);

[…]

3) по дела относно гражданска отговорност, delict или quasi delict — в съдилищата на мястото, където е настъпило или може да настъпи вредоносното събитие“.

13. Член 6, точка 1 от посочения регламент, съдържащ се в същия раздел, гласи, че „[с]рещу лице с местоживеене в държава членка може, също така, да бъде предявен иск […] когато то е един от множество ответници, в съдилищата по местоживеенето на всеки от тях, при условие че исковете са в такава тясна връзка, че е целесъобразно те да бъдат разгледани и решени заедно, за да се избегне рискът от противоречащи си съдебни решения, постановени в отделни производства“.

III – Спорът по главното производство, преюдициалният въпрос и производството пред Съда

14. Г-н Melzer, с местоживеене в Берлин (Германия), е привлечен за клиент по телефона и е обслужван от дружеството Weise Wertpapier Handelsunternehmen (наричано по-нататък „W.W.H.“), със седалище в Дюселдорф. Това дружество открива сметка на името на г-н Melzer при MF Global UK, борсов посредник със седалище в Лондон (Обединено кралство), който сключва през тази сметка срочни борсови сделки в полза на заинтересованото лице срещу възнаграждение.

15. За периода от 2002—2003 г. г-н Melzer превежда по посочената сметка суми, възлизащи общо на 172 000 EUR. На 9 юли 2003 г. MF Global UK му изплаща сумата от 924,88 EUR. Издава му фактура за комисиона в размер на 120 USD, от които задържа 25 USD, а останалите 95 USD превежда на W.W.H.

16. Г-н Melzer сезира Landgericht Düsseldorf с искане да осъди MF Global UK да му заплати обезщетение за вреди, възлизащи на разликата между платеното и полученото от него по тези сделки, а именно 171 075,12 EUR, заедно със законната лихва[9].

17. В подкрепа на своите искания г-н Melzer изтъква, че не е бил достатъчно информиран за рисковете, свързани със срочните борсови сделки, и по-конкретно с договорите за опции, нито от W.W.H., нито от MF Global UK. Според него предоставените от W.W.H. документи[10] не удовлетворяват изискванията, установени от германската съдебна практика, за достатъчна степен на информираност на клиента относно посочените рискове. Той не бил обективно информиран за споразумението относно прикритите комисиони, наречено „kickback agreement“, сключено между MF Global UK и W.W.H., нито за произтичащия от него конфликт на интереси. Освен това г-н Melzer твърди, че комисионата, изчислена от MF Global UK, е твърде висока. Той изтъква, че последното му дължи обезщетение поради умишлено и незаконосъобразно съдействие при нанасянето на вредите от W.W.H.

18. MF Global оспорва компетентността ratione loci на Landgericht Düsseldorf и иска отхвърляне на исковата молба като неоснователна.

19. Запитващата юрисдикция изтъква, че разпоредбите на Регламент № 44/2001 са приложими по спора в главното производство, тъй като ответникът е юридическо лице със седалище по учредителен акт в държава членка. Като уточнява, че няма клауза за подсъдност, която да може да се приложи в случая[11], тя изразява становището, че международната компетентност на германските юрисдикции се основава на член 5, точка 3 от посочения регламент, тъй като вредата е настъпила в Германия. Тя твърди, че според г-н Melzer имуществените вреди, чието обезщетение търси, са настъпили в Германия, тъй като от там той заплаща съответните суми по своята сметка в Лондон, както и че претърпените вреди, касаещи баланса на сметката му, настъпват по банковата му сметка в тази държава членка.

9 — В съдебното заседание представителят на г-н Melzer посочва, че последният е избрал да не предяви иск срещу W.W.H., тъй като това дружество е било неплатежоспособно към момента на предявяването на иска (датата, на която е сезиран Landgericht Дюселдорф, не е посочена в акта за преюдициално запитване, но след като споменатият акт е с дата 29 април 2011 г., изглежда, че искът е предявен в същия този период), докато в своето писмено становище посочва, че MF Global UK се е намирало в производство по ликвидация, считано от 31 декември 2011 г.

10 — В това отношение в акта за преюдициално запитване са посочени: „Договор за посредничество при сключване на срочни борсови сделки“, брошура, озаглавена „Рискове при срочните сделки — общ преглед“, и информационен документ „Важни сведения относно рисковете от загуби при сключване на срочни борсови сделки“.

11 — Тъй като е знаела, че в един от подписаните договори има предвидена клауза за подсъдност, по този начин запитващата юрисдикция е отхвърлила индиректно договорното основание за отговорността.

20. От друга страна, запитващата юрисдикция изразява съмнения относно компетентността си ratione loci по член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001. Тя напомня, че въз основа на посочената разпоредба ищецът може да избере дали да предяви иска си срещу ответника пред съда по мястото на настъпване на вредата, наречено „място на настъпване“, или пред съда по мястото на настъпване на пораждащото я събитие, наречено „място на пораждащото вредата събитие“, когато тези места са различни. Юрисдикцията счита, че вредата е настъпила в Берлин, където е местоживеенето на г-н Melzer, а не в Дюселдорф, където тя правораздава. Предвид „мястото на настъпване“ на вредата, в случая определящо било „мястото на пораждащото вредата събитие“. Тъй като обаче MF Global UK осъществявало дейността си само в Лондон, компетентността ratione loci на запитващата юрисдикция можела да се основе единствено на дейността на W.W.H. в Дюселдорф.

21. Съгласно запитващата юрисдикция такъв критерий на привързване съществува в германското право, в което се предвижда, че когато вредоносно деяние е извършено с участието на няколко лица, всяко едно от тях е солидарно отговорно за приноса на другите. В случая, с оглед на твърденията на г-н Melzer, че MF Global UK най-малкото оказвало умишлено съдействие на W.W.H. за извършените от него незаконосъобразни деяния в Германия, и по-конкретно в Дюселдорф, можело да се приеме, че компетентността на посочената юрисдикция се основава на мястото по извършване на действията на съизвършителя или съучастника [12].

22. Тъй като Регламент № 44/2001 не съдържал такъв тип норми за привързване, при които действия на трето лице могат да обосноват международна или местна компетентност, възниква въпросът дали член 5, точка 3 от посочения регламент следва да се тълкува в смисъл, че непозволено увреждане от главен извършител или съучастник може да обоснове и международна или териториална компетентност по отношение на лицето, срещу което е предявен искът. Запитващата юрисдикция посочва, че по този въпрос съществуват различия както в националната съдебна практика, така и в теорията.

23. При тези обстоятелства с акт от 16 май 2011 г. Landgericht Düsseldorf решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„В рамките на компетентността по дела за непозволено увреждане по член 5, точка 3 от Регламент [№ 44/2001] при непозволено увреждане с трансгранично участие на няколко извършители допустимо ли е за определянето на мястото на настъпване на вредоносното събитие да се приложи алтернативно привързване по мястото на пораждащото вредата събитие?“.

24. Писмени становища са представили г-н Melzer и MF Global UK, германското, чешкото, португалското и швейцарското правителство, както и Европейската комисия.

25. На проведеното на 5 юли 2012 г. съдебно заседание се явяват представители на г-н Melzer, на MF Global UK, на германското правителство и на Комисията.

IV – Анализ

26. Като се има предвид формулировката на отправения преюдициален въпрос, чиито контури могат да изглеждат малко неясни, струва ми се, че е необходимо да очертая предмета, както и съдържанието на акта за преюдициално запитване, преди да предложа по какъв начин би могло да му се отговори.

12 — Още тук в изложението ми бих искал да отбележа, че актът за преюдициално запитване издава известна несигурност относно ролите на MF Global UK и на W.W.H. като главен извършител или съучастник във вредоносното деяние.

А– *По обхвата на преюдициалния въпрос*

27. Настоящото дело е по иск, предявен на основание на отговорност за непозволено увреждане. От член 2 във връзка с член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001 следва, че по такива дела иск срещу лице с местоживеене на територията на държава членка може да се предяви по избор на ищеца — или пред юрисдикциите на държавата членка, на чиято територия е местоживеенето му, или пред съд в друга държава членка, а именно по „мястото, където е настъпило [...] вредоносното събитие“ или където то „може да настъпи“.

28. Последната възможност, която разпростира компетентността при непозволено увреждане и спрямо превантивните искове, представлява единствената новост в член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001 спрямо член 5, параграф 3 от Конвенцията от Брюксел [13], която този регламент замени. Като се изключи това въведение [14], което впрочем не е относимо за настоящия случай, споменатите разпоредби, както е приел и Съдът, по същество са еднакви, така че практиката относно тълкуването на правилото за определяне на компетентност, установено от конвенцията, важи и при тълкуването на същото правило от регламента [15].

29. Като се има предвид, че в спора по главното производство г-н Melzer несъмнено е обвързан по силата на договор с MF Global UK, както и с W.W.H., може a priori да изглежда учудващо, че запитващата юрисдикция не е приела, че в случая би могъл да се приложи член 5, точка 1 от Регламент № 44/2001 относно компетентността по дела, свързани с договор, вместо точка 3 от същия член относно компетентността по дела за непозволено увреждане [16]. MF Global UK прави предварителни коментари в този смисъл, като счита, че би било полезно да се установи разграничение между приложното поле на член 5 точка 1 и това на член 5, точка 3 от посочения регламент. Въпреки тази бележка, при всички положения от трайната съдебна практика следва, че запитващата юрисдикция следва да определи предмета на своето преюдициалното запитване и че след като преюдициалният въпрос не е зададен в този смисъл от самата юрисдикция, Съдът не може да се произнесе по въпрос, повдигнат от една от страните по главното производство [17].

30. Запитващата юрисдикция отбелязва най-напред, че международната компетентност на германските юрисдикции като цяло не представлява проблем за нея. Тя изтъква, че тази компетентност безспорно е налице, като се има предвид фактът, че мястото на настъпване на вредоносното събитие по смисъла на член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001 според нея е Берлин — градът, където е местоживеенето на г-н Melzer и където е банковата му сметка, от която са били финансирани спорните сделки.

13 — Конвенция от 27 септември 1968 година относно компетентността и изпълнението на съдебните решения по граждански и търговски дела (ОВ L 299, 1972 г., стр. 32; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 10, стр. 3), изменена съответно от последващите конвенции за присъединяване на нови държави членки към тази конвенция (наричана по-нататък „Конвенцията от Брюксел“).

14 — Новостта на този елемент е само относителна, тъй като принципът вече е възприет в практика на Съда при тълкуването на Конвенцията от Брюксел, независимо че според Комисията в това отношение съществува известна неяснота (вж. предложение за изменение на Регламент (ЕО) на Съвета относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела — COM(1999) 348 окончателен, стр. 15).

15 — Вж. Решение по дело Folien Fischer и Fofitec, посочено по-горе (точки 31 и 32 и цитираната съдебна практика).

16 — В действителност твърденията на г-н Melzer за *dolus* или *culpa in contrahendo* се отнасят до преговори между страните, довели до сключването на договор. По отношение на обратния случай в Решение от 17 септември 2002 г. по дело Tacconi (C-334/00, Recueil, стр. I-7357) се посочва, че в хипотезата, при която няма постигнато съгласие в края на преговорите за подписването на договор, искът за преддоговорна отговорност на ответника не попада в областта на договорната отговорност, а в тази на отговорност за непозволено увреждане или за квазиделикт.

17 — Вж. по-конкретно Решение от 20 март 1997 г. по дело Phytheron International (C-352/95, Recueil, стр. I-1729, точка 14) и Решение от 16 септември 1999 г. по дело WWF и др. (C-435/97, Recueil, стр. I-5613, точка 29).

31. Комисията обаче изразява обратната гледна точка, като поддържа, че съгласно Решение по дело Kronhofer [18] не се допуска предоставяне на компетентност на съд по местоживеенето на ищеца като място, тъй като там се намира „центърът на неговите имуществени интереси“, единствено поради това че същият е понесъл там финансова вреда в резултат на загуба на част от имуществото си, настъпила и претърпяна в друга държава членка, при положение че всички елементи от фактическия състав на отговорността са на територията на последната [19].

32. Споделям мнението на Комисията, че изразяващите се в загуба на част от вложените средства финансови вреди, за които г-н Melzer иска обезщетение, явно настъпват в Лондон, а не в Берлин. В действителност спорните средства са преведени по сметка, открита при борсовия посредник в Лондон, където настъпва и загубата им, щом като след изпълнението на договора за опции или изтичането на срока на опциите се оказва, че сумите, изплатени по посочената сметка, са по-малко от вложените.

33. От акта за преюдициално запитване е видно, че запитващата юрисдикция иска само да се установи дали има „териториална“ компетентност или, с други думи, дали на национално равнище от всички германски юрисдикции именно тя следва да се произнесе на основание на член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001.

34. В това отношение бих искал да подчертая съществуващата разлика между текстове на разпоредби от посочения регламент — от една страна, на член 2, параграф 1, определящ компетентността на всички юрисдикции на държава членка [20], и от друга страна, на член 5, точки 1 и 3, отнасящи се до конкретен съд, определен в зависимост от място, с което спорът е особено свързан [21]. В този смисъл разпоредбата, чието тълкуване се търси, позволява действително, както иска запитващата юрисдикция, да се определи компетентността ratione loci на даден съд измежду всички останали съдилища в държава членка, които биха били компетентни ratione materiae, при това съвсем директно. Следователно използването на концепцията за международната компетентност като предварителен етап на разсъжденията за прилагането на посочената разпоредба, както подхожда запитващата юрисдикция, ми изглежда безполезно и дори погрешно.

35. За посочената юрисдикция е трудно по-специално да установи дали при трансграничния спор, с който е сезирана, е възможно да се приеме наличието на съдебна компетентност в Дюселдорф въз основа на обстоятелството, че там осъществява дейността си един от двамата предполагаеми причинители на вредите — доколкото това е градът, където е седалището на W.W.H., — при положение че посочената компетентност би била в противоречие с тази с оглед на другия причинител на вредоносното събитие, а именно MF Global UK, което, изглежда, упражнява дейността си само от Обединеното Кралство.

18 — Решение от 10 юни 2004 г. по дело Kronhofer (C-168/02, Recueil, стр. I-6009, точка 18 и сл.).

19 — Комисията уточнява, че макар последиците на вредоносните деяния, а именно високорисковите борсови сделки, извършени в Обединеното кралство от MF Global UK, се усещат чрез отразяването им в Германия за г-н Melzer, този факт съгласно практиката на Съда не може да представлява критерий за привързване, въз основа на който да се обоснове компетентността на германските съдилища по силата на посочения член 5, точка 3, при положение че както пораждащото вредата събитие, така и настъпването ѝ като цяло е на територията на Обединеното кралство.

20 — Терминологията, използвана в тази разпоредба, а именно изразът „пред съдилищата на тази държава членка“, показва, че тя установява правило за обща компетентност, като посочва правораздавателната система като цяло на държава членка, уточнявайки, че компетентността на местно равнище се определя чрез препращане към националните процесуални правила, които дефинират понятието местоживеене съгласно член 59 от Регламент № 44/2001.

21 — Като се посочва, че ищецът може да предяви иск „пред съда“ по мястото на задължението, съответно вредоносното събитие, тези разпоредби формулират правило за специална компетентност.

36. В това отношение следва да се напомни, че лицето, което желае да получи обезщетение за вреди, настъпили в резултат на непозволено увреждане, има две основни възможности, които са или да сезира юрисдикцията по местоживеене на ответника съгласно член 2 от Регламент № 44/2001, или да използва специалната компетентност, основана на член 5, точка 3 от същия регламент.

37. Последното основание за компетентност може да бъде разделено на две основни групи, дори и на повече, имайки предвид специфичните спорове, по които Съдът формулира допълнителни критерии на привързване[22], в случаите, когато съставните елементи на непозволеното увреждане и следователно факторите за привързване са в различни държави членки. Всъщност Съдът многократно е тълкувал израза „място, където е настъпило вредоносното събитие“, използван в член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001, като означаващ в такива случаи едновременно мястото на настъпване на вредата, т.е. държавата членка, в която вредоносното събитие е произвело пряко своите вредни последици за пострадалото лице, от една страна, и от друга страна, мястото на пораждащото вредата събитие, т.е. държавата членка, където вредоносното събитие е настъпило в резултат на действията, осъществени от извършителя на непозволеното увреждане[23]. От това следва, че срещу ответника може да бъде предявен иск, по избор на ищеца, пред юрисдикциите по едното или другото място.

38. В настоящото дело обстоятелствата по спора в главното производство са следните. Според запитващата юрисдикция мястото на настъпване на вредите, което е основание, спадащо към първата от посочените две групи, е Германия, тъй като счита, че твърдяната вреда е настъпила по-конкретно в Берлин, след като там, а не в Дюселдорф е местоживеенето на г-н Melzer, както и банковата му сметка, която е била задължавана[24]. Следователно, за да установи дали е компетентен, Landgericht Düsseldorf иска да установи дали съществува основание за компетентност от втората от посочените по-горе две групи, като се имат предвид неправомерните действия, в които се упрекват съответно предполагаемите извършители на непозволеното увреждане. В този смисъл мястото на пораждащите вредите събития може да бъде Лондон, тъй като борсовите сделки се извършват там от MF Global UK, или Дюселдорф, където е седалището на W.W.H. — дружество, срещу което не е предявен иск, но което е сътрудничело на единствения ответник.

39. Следва да се определи дали действията, извършени от дружеството, установено в Дюселдорф, а именно привличането на клиента и обслужването му, в това число и подстрекаването му да действа твърде рисково, могат да бъдат разглеждани като част от събитията, породили претърпените от клиента вреди. От Съда се иска преди всичко да установи дали само по себе си мястото на посочените действия може да послужи като основание Landgericht Düsseldorf да се произнесе по отговорността за непозволено увреждане от установеното в Обединеното Кралство дружество, срещу което единствено е предявен иск, поради вменяването му на отговорност за действия на германското дружество — другият предполагаем причинител на вредите.

22 — Съдебната практика се развива преди всичко поради специфичните проблеми, които поставя определяне на мястото на настъпване на трансгранично непозволено увреждане, извършено чрез пресата или чрез средствата за телекомуникация (радио, телевизия или интернет), какъвто е контекстът на Решение от 7 март 1995 г. по дело Shevill и др. (C-68/93, Recueil, стр. I-415). В този смисъл при засягане на правата на личността чрез публикуване на факти на уебсайт в интернет се приема, че юрисдикцията по мястото, където е центърът на интересите на пострадалото лице, може също да бъде компетентна (вж. Решение от 25 октомври 2011 г. по дело eDate Advertising и Martinez, C-509/09 и C-161/10, Сборник, стр. I-10269, точка 47 и сл.).

23 — Две възможности за ищеца, които Съдът му признава с Решение по дело Bier, посочено по-горе (точка 19), свързано с тълкуването на член 5, параграф 3 от Конвенцията от Брюксел, и на които многократно се позовава, по-конкретно в Решение по дело Folien Fischer и Fofitec, посочено по-горе (точки 39 и 40).

24 — Поради доводите, изложени в точки 31 и 32 от настоящото заключение, мястото по банковата сметка на предполагаемото пострадало лице на територията на държава членка не представлява критерий за привързване, достатъчен, за да се обоснове компетентността на съд на тази държава, тъй като един такъв критерий има до голяма степен несигурен характер.

40. Ето защо изглежда, че преюдициалният въпрос се ограничава до тълкуването на понятието за място на пораждащото вредата събитие в хипотезата на наличие на три усложняващи фактора: първо, местата, където са били извършени деянията, причинили вредите, се намират в различни държави членки; второ, конкуренция на отговорност, т.е. случай, при който няма само един извършител, а няколко съизвършители или съучастници; и трето, искът е предявен единствено срещу един от предполагаемите причинители на вредите, и то в държава членка, в която друг причинител упражнява своята дейност. Ако по случаи, по които първите два фактора са били налице, Съдът вече се е произнасял от различни гледни точки, то случаят на комбинирането им с третия фактор е пръв по рода си.

41. С оглед на обстоятелствата по делото бих искал да обърна внимание на един специфичен въпрос относно определянето на съответното правно положение на MF Global UK и на W.W.H., доколкото от становищата, представени на Съда, е видно, че има едно често срещано объркване между главния извършител и съучастника или съизвършителя на въпросното непозволено увреждане. От акта за преюдициално запитване следва, че въпреки че г-н Melzer търси обезщетение единствено от MF Global UK, което дружество в неговите очи е изиграло решаваща роля за настъпването на вредите, съгласно твърденията и исканията му главният извършител по-скоро е W.W.H., а MF Global UK най-малкото е съучастник. При всички случаи обаче преюдициалният въпрос е формулиран достатъчно общо, за да включи и двете хипотези на съучастие или на съизвършителство от лице, срещу което не е подаден иск. Поради това в настоящото заключение ще бъде формулирано предложение за отговор, отчитащо и двете посочени хипотези.

42. В този смисъл запитващата юрисдикция по същество иска да установи дали при наличие на няколко пораждащи вреди събития в различни държави членки е възможно да се предяви иск пред юрисдикция, в чиято компетентност попадат неправомерните действия на съучастник или съизвършител. Това би означавало по-конкретно да се вземе предвид мястото на настъпване на причинило вреди събитие, представляващо следствие от действията на един от участниците, без при това евентуално пострадалото лице да е задължено да предяви иск срещу този съучастник или съизвършител, какъвто е случаят по спора в главното производство.

43. С други думи, запитващата юрисдикция би искала Съдът да признае допълнителна възможност за избор на компетентен съд в хипотезата, при която ответници с местоживеене в различни държави членки са солидарно отговорни за непозволено увреждане, като утвърди възможност за „алтернативно привързване по мястото на пораждащото вредата събитие“ съгласно използваната в преюдициалното запитване формулировка. С въвеждането на предложения нов критерий за компетентност би се стигнало до разширяване на предлаганите до момента от практиката на Съда възможности на ищеца. Според мен това не предполага създаването в действителност на нова основна група, която би се добавила към „мястото на настъпване на вредите“ и към „мястото на настъпване на събитието, което е причинило тези вреди“. Запитващата юрисдикция предлага по-скоро разширително тълкуване на втората от двете групи, съгласно което евентуално да се признае, че в случаите на трансгранично участие на няколко извършители в увреждащо деяние, мястото на пораждащите вредите действия, извършени от един от тях, може да обоснове компетентност на съд по иск срещу някой от другите извършители.

Б– *По отговора на преюдициалния въпрос*

1. По различните изразени позиции

44. Видно от представените на Съда становища, налице са две противоположни гледни точки: г-н Melzer, както и германското, чешкото, португалското и швейцарското правителство предлагат да се приеме предложеният от запитващата юрисдикция нов критерий за компетентност, докато MF Global UK и Комисията считат, че трябва да се отговори отрицателно на поставения преюдициален въпрос.

45. От мотивите на акта за преюдициално запитване следва, че запитващата юрисдикция от своя страна се опитва да заеме позиция в полза на възможността за обвързване на международната компетентност — критерий на привързване, който тя квалифицира като „алтернативен“ — с мястото на пораждащото вредата действие, извършено от предполагаем съизвършител или съучастник, дори и ако същият не е ответник по предявения иск.

46. Тази позиция, както и самата причина за преюдициалното запитване се обясняват с представените от Landgericht Düsseldorf обстоятелства относно съдържанието на националното право. Всъщност член 830 от германския граждански кодекс (Bürgerliches Gesetzbuch) явно предвижда, че когато вредоносно деяние е извършено с участието на няколко лица, всеки извършител или съучастник се смята за отговорен за приноса на всяко едно от останалите лица. Запитващата юрисдикция уточнява също, че по силата на член 32 от германския гражданскопроцесуален кодекс (Zivilprozessordnung) компетентността по дела за непозволено увреждане може да се определи въз основа на нарушенията на всеки от съизвършителите, тъй като за тези си действия те носят солидарна отговорност.

47. В този смисъл, ако спорът по главното производство беше изцяло вътрешноправен, с оглед на твърденията, формулирани от ищеца г-н Melzer срещу ответната страна MF Global UK и срещу неговия предполагаем съизвършител или съучастник W.W.H.[25], юрисдикцията по мястото, където един от извършителите на посоченото непозволено увреждане е действал, би могла на това основание да се признае за компетентна да се произнесе по иска за непозволено увреждане, предявен срещу един от съизвършителите[26].

48. Разрешението обаче е много по-неясно, когато, както в случая, създалото се положение е свързано с територията на няколко държави членки, а не е ограничено само до тази на Германия. Всъщност актът за преюдициално запитване показва, че по този въпрос съществуват различия както в германската съдебна практика, така и в доктрината. В него се посочва, че според някои юрисдикции член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001 позволява трансграничен спор да се разгледа по мястото на пораждащо вреда действие на съизвършител или съучастник,

25 — Съгласно акта за преюдициално запитване г-н Melzer твърди, от една страна, че W.W.H. е пренебрегнало задължението си за предоставяне на информация и умишлено и неправомерно му е навредило чрез сключването на договори за опции без никакъв шанс за успех в нарушение на член 826 от германския граждански кодекс и от друга страна, че MF Global UK е съдействало умишлено за извършването на това увреждащо деяние в Германия.

26 — Landgericht Düsseldorf отбелязва, че ако германското вътрешно право беше приложимо, той би бил компетентен ratione loci да се произнесе по иска, с който е сезиран, тъй като вредоносното деяние на W.W.H., а именно привличането на г-н Melzer за клиент, е извършено в Дюселдорф.

когато това е основното място на увреждащото деяние или бездействие [27]. Някои представители на доктрината подкрепят посочените решения със становища в същия смисъл, но много повече им се противопоставят, позовавайки се на доводи, които ще разгледам подробно по-нататък, като се има предвид, че аз споделям мнението на последните.

49. Съображенията, довели до отправяне на преюдициалното запитване, се вписват в този изключително специфичен контекст. Съдът обаче не е обвързан от предпочетения на национално равнище подход. Съгласно трайната съдебна практика понятията, използвани в Регламент № 44/2001, са предмет на самостоятелно тълкуване, за да се гарантира еднаквото прилагане на регламента във всички държави членки [28].

2. Предложеното тълкуване

а) Основни посоки при тълкуването

50. Безспорно понятието „място, където е настъпило вредоносното събитие“, съдържащо се в член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001, следва да се тълкува независимо от вътрешното право на държавите членки, тъй като прилагането на правилата за компетентност, установени по силата на посочения регламент, не може бъде поставено в зависимост от националните особености, защото в противен случай би се загубил полезният ефект на уеднаквяването, който правилата му имат за цел да постигнат [29].

51. Съгласно практиката на Съда съдържанието на разпоредбите от Регламент № 44/2001 следва да се анализира в светлината не само на текста, но и на системата, установена от този регламент, както и на преследваните от него цели [30].

52. Най-напред бих искал да уточня, че не съм склонен да приема тълкуване на член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001, което би довело до установяването, както е направил Landgericht Düsseldorf, на възможност за съответния ищец напълно валидно да избере да го сезира като съд по мястото, където съучастник или съизвършител, срещу който не е предявен иск, е участвал в извършването на въпросното вредоносно деяние, а не само да избере измежду съда по местоживеенето на ответника, този по мястото на настъпване на вредата или този по настъпване на пораждащото вредата събитие по традиционно възприетия в съдебната практика начин. Всъщност предвид изложените по-долу съображения считам, че такова тълкуване би било твърде разширително както с оглед на системата, така на целите на регламента [31].

27 — Запитващата юрисдикция посочва по-конкретно, че при положение като това по главното производство Германия е държавата, в която трябва да се преодолеят основните препятствия при привличането на предполагаемото пострадало лице, при откриването от негова страна на сметка при чуждестранния борсов посредник, при движенията по сметката в резултата на сключените договори за опции и при осигуряването на разполагаеми средства за сключването на опции, без да се възвръща стойността на вече заверените по сметката позиции.

28 — Вж. Решение от 6 септември 2012 г. по дело Mühlleitner (C-190/11, точка 28) и Решение по дело Folien Fischer и Fofitec, посочено по-горе (точка 30), както и цитираната в тези решения съдебна практика.

29 — Вж. съображение 2 от посочения регламент.

30 — Вж. по-конкретно Решение от 6 септември 2012 г. по дело Trade Agency (C-619/10, точка 27).

31 — Що се отнася до подготвителните работи, свързани с приемането на член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001, доколкото ми е известно от тях не могат да бъдат изведени обстоятелства, необходими за отговора на поставения въпрос, като се има предвид, че в настоящата си редакция този текст е напълно ясен. В това отношение вж. обобщението, направено от проф. F. Pocar в обяснителния му доклад по Конвенцията за компетентността, признаването и изпълнението на решения по граждански и търговски дела, подписана в Лугано на 30 октомври 2007 година (ОВ, C-319, 2009 г., стр. 1, точка 58 и сл.).

б) Тълкуване с оглед на системата на Регламент № 44/2001

53. Най-напред бих искал да посоча, че в Регламент № 44/2001 се съдържат разпоредби, по-конкретно член 6, параграф 1, които предвиждат изрично възможността да се предяви иск срещу ответник пред юрисдикция, която е компетентна по отнасящ се до него спор, заради друго лице, като тази производна компетентност съществува само в хипотезата на множество ответници и риск от противоречащи си съдебни решения [32], какъвто обаче не е случаят по главното производство. В същност поради причина, която не е посочена в акта за преюдициално запитване [33], г-н Melzer избира да предяви иск пред Landgericht Düsseldorf само срещу MF Global UK, чието седалище е в Лондон, но не и срещу W.W.H., което е установено в Дюселдорф, още повече че явно упреква лондонското дружество само в съучастие. С този избор, чиито евентуални отрицателни последици трябва да понесе, ищецът е изгубил възможността да се позове на установената с посочения член 6 разширена компетентност, основавана на местоживеенето на трето лице и следователно на практика на извършените от него там действия.

54. Освен това общото правило за определяне на компетентност, установено в член 2, параграф 1 от Регламент № 44/2001, който има за цел да защити интересите на страната, която не е предявила трансграничния иск, предвижда, че по принцип компетентни са юрисдикциите на държавата членка по местоживеенето на ответника. Съгласно трайната съдебна практика, след като разпоредба като член 5, точка 3 от посочения регламент определя правило за компетентност, което позволява отклоняване от посочения основен принцип, предоставяйки на ищеца право на избор при предявяването на иск, тълкуването ѝ трябва бъде стриктно и дори стеснително [34]. Ето защо приложното поле на този член не следва да се разпростира отвъд изрично предвидените хипотези от Регламент № 44/2001 [35], тъй като в противен случай би се засегнало полезното действие на член 2 в това отношение и намеренията на законодателя на Съюза биха били надминати. Съдът приема, че понятието „място, където е настъпило вредоносното събитие“ не би могло да се тълкува твърде разширително, що се отнася до обвързването с мястото на настъпване на вредите [36], като според мен такова трябва да бъде и тълкуването, що се отнася до обвързването с мястото на пораждащото вредата събитие, така че да не бъде допустимо вменяването на отговорност на ответник за действия, извършени в друга държава членка от трето лице, да позволява обосноваване на компетентност на юрисдикция по дела за непозволено увреждане.

55. Още повече че както вече отбелязах, установеното в член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001 правило позволява, за разлика от член 2 от същия регламент, измежду всички юрисдикции на държавите членки, които имат компетентност ratione materiae, да се избере точно определен съд. От съображение 12 на регламента следва, че посоченият член 5 има за цел да определи юрисдикцията, която е географски близка до спора и следователно е най-подходяща да се произнесе по въпроса.

32 — По силата на тази разпоредба при множество ответници съдът по местоживеенето на един от тях е компетентен да се произнесе по исковете, предявени от един и същ ищец срещу отделните ответници, при условие че исковете са в такава тясна връзка, че е целесъобразно те да бъдат разгледани и решени заедно, за да се избегне рискът от противоречащи си съдебни решения, постановени в отделни производства, при това дори и на различни правни основания (Решение от 11 октомври 2007 г. по дело Freeport, C-98/06, Сборник, стр. I-8319, точка 38 и сл.).

33 — Относно мотивите по този въпрос, изразени от представителя на г-н Melzer, вж. бележка под линия 9 от настоящото заключение.

34 — Вж. по-конкретно Решение от 16 юли 2009 г. по дело Zuid-Chemie (C-189/08, Сборник, стр. I-6917, точка 22).

35 — Вж. по аналогия Решение от 17 септември 2009 г. по дело Vorarlberger Gebietskrankenkasse (C-347/08, Сборник, стр. I-8661, точка 39) и Решение от 12 май 2011 г. по дело BVG (C-144/10, Сборник, стр. I-3961, точка 30).

36 — С Решение по дело Kronhofer, посочено по-горе (точка 19), се припомня, че това понятие не би могло да се тълкува толкова широко, че да обхване всяко място, където могат да бъдат усетени вредните последици на вредоносно събитие, настъпило действително на друго място.

56. Както Съдът е постановявал многократно, това правило е основано на съществуването на особено тясна връзка между спора и юрисдикциите по мястото, където е настъпило вредоносното събитие, което обосновава предоставянето на компетентност на последните за целите на доброто правораздаване и надлежната организация на процеса, по-конкретно заради непосредствената близост със спора и събирането на доказателства [37].

57. При все това, ако предложеният от запитващата юрисдикция нов критерий за компетентност бъде приет, логически би се стигнало до положение като това по главното производство, при което обявеният за компетентен съд — на основание на действия на трето лице, срещу което не е подаден иск, в случая със седалище в Германия — следва да се произнесе по въпроса за отговорността на ответник, установен в Обединеното Кралство, чиито предполагаеми увреждащи действия не са близки, а отдалечени от съдебния район на този съд, имайки предвид, че не се спори, че MF Global UK извършва дейност единствено на британска територия. Поради липсата на достатъчно ясна връзка със спора посоченият съд няма да бъде обективно най-подходящият да се произнесе при такива обстоятелства.

58. Поради това ми се струва, че би било в противоречие със структурата на Регламент № 44/2001, ако се признае компетентност на юрисдикцията по мястото, където е установен съучастник на главния извършител или съизвършител на непозволеното увреждане, като субсидиарно място на пораждащото вредата събитие, и то при положение че основното място на пораждащото вредата събитие се намира в друга държава членка. Този подход се потвърждава и от други съображения, свързани с целите на посочения регламент.

в) Тълкуване с оглед целите на Регламент № 44/2001

59. Най-напред, що се отнася до доводите от процесуално естество, изведени въз основа на посочената в съображение 12 in fine на Регламент № 44/2001 цел за добро правораздаване, не виждам по какъв начин, когато — като в случая — има само един ответник, разширяването на възможностите за предоставяне на компетентност въз основа на действия на друг извършител, срещу който умишлено не е предявен иск, би отговаряло пряко на посочената цел. Това очевидно не би било така, ако ставаше въпрос за насърчаване на обединяването пред един и същ съд на няколко производства срещу различни ответници, но подобна централизация на компетентността изобщо не е предмет на обсъждане в случая [38].

60. Както посочва германското правителство, предоставянето на допълнителна възможност при обстоятелствата, описани в преюдициалното запитване, наистина би могло да отговори на желанието, a priori похвално, да се разшири изборът на евентуално пострадалата от увреждащо деяние страна, за да ѝ се спести предявяването на иск на място, където то би било по-скъпо за нея или по-неясно, най-вече що се отнася до предоставянето на доказателствата. Намерението да се привилегирова пострадалото лице, обаче не е в основата на правилото за определяне на компетентност, предвидено в член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001. В действителност Съдът постановява, че за разлика от други разпоредби на посочения регламент, тази няма за цел да осигури защита на страната по спора, която изглежда по-слаба [39].

37 — Вж. по-конкретно Решение от 19 април 2012 г. по дело Wintersteiger (C-523/10, точка 18) и Решение по дело Folien Fischer и Fofitec, посочено по-горе (точки 37 и 38).

38 — Вж. по аналогия Решение по дело Kronhofer, посочено по-горе (точка 18), съгласно което предоставянето на компетентност на юрисдикциите на договаряща държава, различна от тази, на чиято територия е мястото както на пораждащото вредата събитие, така и на настъпването на вредите, не би отговаряло на обективните нужди от гледна точка на събиране на доказателства или на организация на процеса.

39 — Вж. Решение по дело Folien Fischer и Fofitec, посочено по-горе (точки 45 и 46 и цитираната съдебна практика).

61. Изискването, предвидено изрично в посоченото по-горе съображение 12 in limine, за улесняване сезирането на съда, който е „най-близо“ до фактите по спора, води до това да се отговори по-скоро отрицателно на поставения в случая преюдициалния въпрос. Всъщност считам, че за да се смекчат рисковете от „forum shopping“, следва да се ограничат предоставените на ищеца възможности за определяне на компетентност дори ако става въпрос за страна, която твърди, че е пострадала[40].

62. Освен това е важно да се следи за съблюдаването на принципа на правна сигурност, който е ръководил авторите на Регламент № 44/2001[41]. Изискването за „висока степен на предвидим[ост]“ на правилата за определяне на компетентност е закрепено в съображение 11 от посочения регламент. Съгласно практиката на Съда принципът на правна сигурност изисква правилата за определяне на компетентност, които дерогират предвиденото в член 2 от посочения регламент основно правило за компетентност, да се тълкуват по начин, позволяващ на ответник, който е нормално осведомен, да предвиди разумно пред коя юрисдикция, освен тази на държавата членка по местоживеенето му, може да бъде предявен иск срещу него[42].

63. Бих искал да добавя, че намерението да се приемат единни правила, за да се „осигур[и] разумен баланс между интересите на лицето, чиято отговорност се търси, и увреденото лице“[43], е водещо за авторите на Регламент № 44/2001[44]. Според мен търсенето на този баланс трябва да ръководи и Съда при тълкуването на член 5, точка 3 от посочения регламент.

64. Необходима е известна предвидимост при определянето на компетентността по дела за непозволено увреждане, що се отнася до предполагаемия причинител на вредите, тъй като липсата на такава би разколебала икономическите оператори да извършват трансгранична дейност. Да се позволи на ищец да сезира юрисдикция в държава членка, в чийто съдебен район съизвършител или съучастник е участвал в извършването на увреждащото деяние, без срещу него да е предявен иск, според мен е прекалено с оглед на принципите на правната сигурност и баланса между интересите на страните.

65. Както се отбелязва в доклада по конкретното прилагане на Регламент № 44/2001[45], увеличаването почти до безкрайност на валидните критерии за определяне на компетентност по дела за непозволено увреждане може да принуди лицето, чиято отговорност се търси, да се защитава пред съдилища на различни държави членки и следователно да го подчини поради многообразието на правни системи на най-строгата сред тях, която би надделяла.

40 — Този въпрос е разгледан от Европейския парламент, който в процеса на изменение на Регламент № 44/2001 е предложил да се въведе изискването за съществуване на „достатъчна, съществена и ясна връзка“, за да се „ограничи възможността да се прибягва към ‚forum shopping“ по дела за непозволено увреждане. Вж. Резолюция от 7 септември 2010 г. за прилагането и ревизирането на Регламент № 44/2001 (2009/2140(INI), P7_TA(2010)0304, съображение Q и точка 25).

41 — Така, в посоченото по-горе предложение за приемане на Регламент № 44/2001 Комисията се позовава на „правната сигурност в областта на правораздавателната компетентност“ и на целта „да се създадат ясни правила при определянето на правораздавателната компетентност“ (COM(1999) 348 окончателен, точка 1.1).

42 — Вж. по-конкретно Решение от 1 март 2005 г. по дело Owusu (C-281/02, Recueil, стр. I-1383, точка 40). Всъщност целта за правна сигурност не би следвало да се разбира като насочена единствено към предоставяне на възможност на ищеца да определи юрисдикцията, пред която може да предяви иск, както е напомнено inter alia в Решение по дело Kronhofer, посочено по-горе (точка 20), и в Решение по дело Folien Fischer и Fofitec, посочено по-горе (точка 33).

43 — Съгласно формулировката, изведена по аналогия от съображение 16 от Регламент № 864/2007 от 11 юли 2007 година на Европейския парламент и на Съвета относно приложимото право към извъндоговорни задължения („Рим II“) (ОВ L 199, стр. 40).

44 — Всъщност посоченото по-горе предложение на Комисията, довело до приемането на Регламент № 44/2001, „съдържа същността на постигнатото в Съвета съгласие относно необходимия баланс между интересите на страните, които могат да бъдат въвлечени в спор“ (COM(1999) 348 окончателен, точка 2.1).

45 — Вж. направените възражения срещу подхода, наречен „mosaic theory“, изведен от посоченото по-горе Решение по дело Shevill и др., *Hess*, B., *Pfeiffer*, T. et *Schlosser*, P. Report on the Application of Regulation Brussels I in the Member States. Study JLS/C4/2005/03, окончателна редакция от септември 2007 г., точка 214.

66. Оказва се, че досегашното тълкуване на член 5, точка 3 от Регламент № 44/2001 се отличава с известна гъвкавост. Съществува обаче риск, че като увеличава новите критерии на привързване, Съдът не само създава практика, която е станала трудно разбираема поради разтегливостта си, но и тихомълком пренаписва посочения член 5, точка 3. Ако се следва такава тенденция за избор на разширителен подход при тълкуването на посочения текст, без това да е необходимо, би се стигнало до пълно обръщане на основния механизъм на Регламент № 44/2001 чрез изтласкване на втори план на основния принцип, а именно че срещу лица с местоживеене на територията на държава членка обикновено трябва да се предявява иск пред юрисдикциите на тази държава [46]. Според мен Съдът би следвало да следи да не отиде твърде далеч при тълкуването на този член.

67. Следователно считам, че отрицателният отговор на поставения от запитващата юрисдикция преюдициален въпрос би удовлетворил в по-голяма степен изискванията, произтичащи едновременно от системата и целите на Регламент № 44/2001.

V – Заключение

68. С оглед на изложените по-горе съображения предлагам на Съда да отговори на поставения от Landgericht Düsseldorf преюдициален въпрос по следния начин:

Член 5, точка 3 от Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденото в него правило за определяне на специална компетентност по дела за непозволено увреждане не е приложимо в случаите, когато няколко лица от различни държави членки участват в извършването на твърдени вредоносни деяния, ако предявеният срещу едно от тях иск е свързан със сезираната юрисдикция единствено чрез мястото на пораждащото вредата събитие, отговорността за което е вменена на съучастник или съизвършител, срещу когото не е предявен иск пред тази юрисдикция.

46 — Вж. по аналогия Решение от 22 май 2008 г. по дело Glaxosmithkline и Laboratoires Glaxosmithkline (C-462/06, Сборник, стр. I-3965, точка 32), в което Съдът подчертава, че „превръщането от общностния съдия на правилата за специална компетентност, предназначени да улеснят доброто правораздаване, в едностранни правила за компетентност, защитаващи считаната за по-слаба страна, отива извън равновесието на интереси, което общностният законодател е въвел в действащото към момента законодателство“.